

**T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI**

YATIRIM TEŞVİK BÜLTENİ -EKİM 2017 VERİLERİ-

TEŞVİK UYGULAMA VE YABANCI SERMAYE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İÇİNDEKİLER

	Sayfa no
1. 2017 Yılı Ekim Ayı Gelişmeleri	1
1.1. Ekim Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri	1
1.2. Ekim Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı	1
1.3. Ekim Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı	2
1.4. Ekim Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı	2
1.5. Ekim Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dağılımı	3
2. 2017 Yılı Ocak-Ekim Dönemi Gelişmeleri	3
2.1. Ocak-Ekim Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri	3
2.2. Ocak-Ekim Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı	4
2.3. Ocak-Ekim Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı	5
2.4. Ocak-Ekim Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı	5
2.5. Ocak-Ekim Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dağılımı	5
3. 2012/3305 Sayılı Karar Dönemindeki Birikimli Gelişmeler (20.06.2012 – 31.10.2017)	6
3.1. Yatırım Teşvik Belgelerinin Karşılaştırması	6
3.2. Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgesel Bazda Karşılaştırması	6
3.3. Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması	7
3.4. Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması	7
3.5. Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı	7

YATIRIM TEŞVİK BELGESİ BÜLTENİ -EKİM 2017 VERİLERİ-

1. 2017 Yılı Ekim Ayı Gelişmeleri

1.1. Ekim Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri

2017 yılı Ekim ayında, öngörülen sabit yatırım tutarı toplam 9,4 milyar TL olan 659 adet Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiştir. Düzenlenen belgelerde toplam 17.796 kişilik istihdam öngörülmektedir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (milyon TL)			Öngörülen İstihdam (Kişi)		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
2015	15	320	335	638	15.307	15.945	644	9.207	9.851
2016	16	402	418	146	8.479	8.625	468	16.404	16.872
2017	25	634	659	1.006	8.363	9.369	482	17.314	17.796

Ekim ayında düzenlenen 659 adet Yatırım Teşvik Belgesinin 634 adedi yerli firmalar, 25 adedi yabancı sermayeli firmalar tarafından alınmıştır. Yerli firmalara düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 8,4 milyar TL olurken, yabancı sermayeli firmalara düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 1 milyar TL'dir.

1.2. Ekim Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı

2017 yılı Ekim ayında verilen teşvik belgelerinin 232 adedi I. Bölgede, 100 adedi II. Bölgede, 109 adedi III. Bölgede, 83 adedi IV. Bölgede, 61 adedi V. Bölgede, 71 adedi VI. Bölgede ve 3 adedi Muhtelif Bölgelerdedir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I.Bölge	121	120	232	2.260	5.333	2.478
II.Bölge	78	72	100	575	877	3.561
III.Bölge	48	65	109	11.694	680	1.291
IV.Bölge	37	62	83	617	1.008	668
V.Bölge	23	56	61	191	342	635
VI.Bölge	27	39	71	170	242	459
Muhtelif Bölgeler*	1	4	3	439	143	275
Toplam	335	418	659	15.945	8.625	9.369

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

Öngörülen toplam sabit yatırım tutarının ise 2,5 milyar TL'si I. Bölgede, 3,6 milyar TL'si II. Bölgede, 1,3 milyar TL'si III. Bölgede, 668 milyon TL'si IV. Bölgede, 635 milyon TL'si V. Bölgede, 459 milyon TL'si VI. Bölgede ve 275 milyon TL'si Muhtelif Bölgelerdedir.

Ekim Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Yüzde Dağılımı

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I.Bölge	%36	%29	%35	%14	%62	%26
II.Bölge	%23	%17	%15	%4	%10	%38
III.Bölge	%15	%16	%17	%73	%8	%14
IV.Bölge	%11	%15	%13	%4	%12	%7
V.Bölge	%7	%13	%9	%1	%4	%7
VI.Bölge	%8	%9	%11	%1	%3	%5
Muhtelif Bölgeler*	%0,3	%1	%0,5	%3	%1	%3
Toplam	%100	%100	%100	%100	%100	%100

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

1.3. Ekim Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı

2017 yılı Ekim ayında düzenlenen 659 adet belgenin 449 adedi komple yeni yatırım, 156 adedi tevsi, 54 adedi de diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır. Ekim ayında yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 9,4 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 6,2 milyar TL'si komple yeni yatırım, 1,9 milyar TL'si tevsi ve 1,3 milyar TL'si de diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır.

	Komple Yeni Yatırım		Tevsi		Diğer*		Toplam	
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)
2015	235	13.594	67	1.950	33	402	335	15.945
2016	319	6.760	66	1.052	33	813	418	8.625
2017	449	6.193	156	1.899	54	1.277	659	9.369

* Modernizasyon, Entegrasyon ve Ürün çeşitlendirme yatırımları

1.4. Ekim Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı

Ekim ayında verilen yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 9,4 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 2,2 milyar TL'si Enerji sektöründe, 2 milyar TL'si Hizmetler sektöründe, 5 milyar TL'si İmalat sektöründe, 99 milyon TL'si Madencilik sektöründedir.

	Enerji			Hizmetler			İmalat			Madencilik		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2015	71	1.392	204	101	12.026	4.951	153	2.451	4.555	10	76	141
2016	178	1.319	517	91	5.266	11.176	135	1.910	4.935	14	131	244
2017	157	2.222	362	168	2.018	7.516	316	5.030	9.716	18	99	202

1.5. Ekim Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Belge Türlerine Göre Dağılımı

Ekim ayında düzenlenen 659 adet yatırım teşvik belgesinin 366 adedi Bölgesel, 292 adedi Genel ve 1 adedi Stratejik mahiyete sahiptir. Yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 9,4 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 4,8 milyar TL'si Bölgesel, 3,2 milyar TL'si Genel ve 1,4 milyar TL'si Stratejik mahiyetteki yatırımlara aittir.

	BÖLGESEL			BÜYÜK ÖLÇEKLİ			GENEL			STRATEJİK		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2015	160	2.244	6.814	2	931	1.147	170	2.207	1.733	3	10.563	157
2016	171	2.999	8.726	1	2.586	6.168	245	2.983	1.878	1	57	100
2017	366	4.801	14.600	0	0	0	292	3.168	2.596	1	1.400	600

2. 2017 Yılı Ocak-Ekim Dönemi Gelişmeleri

2.1 Ocak-Ekim Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri

2017 yılı Ocak-Ekim döneminde, öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 84 milyar TL olan toplam 6.266 adet Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiştir. Düzenlenen belgelerde 176.148 kişilik istihdam öngörülmektedir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (milyon TL)			Öngörülen İstihdam (Kişi)		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
2015	191	3.374	3.565	33.174	48.048	81.222	8.067	103.263	111.330
2016	174	3.978	4.152	30.183	57.219	87.402	12.317	101.466	113.783
2017	260	6.006	6.266	15.051	69.086	84.137	14.738	161.410	176.148

Ocak-Ekim döneminde düzenlenen 6.266 adet Yatırım Teşvik Belgesinin 6.006 adedi yerli firmalar, 260 adedi yabancı sermayeli firmalar tarafından alınmıştır. Yerli firmalar için düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 69,1 milyar TL olurken, yabancı sermayeli firmalar için düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 15,1 milyar TL'dir.

2.2. Ocak-Ekim Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı

2017 yılının Ocak-Ekim döneminde verilen teşvik belgelerinin 1.978 adedi I. Bölgede, 993 adedi II. Bölgede, 876 adedi III. Bölgede, 994 adedi IV. Bölgede, 695 adedi V. Bölgede, 714 adedi VI. Bölgede ve 16 adedi ise Muhtelif Bölgelerdedir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I.Bölge	1.183	1.194	1.978	16.561	43.532	31.867
II.Bölge	710	837	993	11.694	15.718	15.611
III.Bölge	516	655	876	16.056	5.795	10.003
IV.Bölge	380	543	994	6.545	10.150	12.258
V.Bölge	369	549	695	4.158	5.421	5.462
VI.Bölge	398	358	714	1.693	1.899	7.330
Muhtelif Bölgeler*	9	16	16	24.514	4.888	1.606
Toplam	3.565	4.152	6.266	81.222	87.402	84.137

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

Teşvik belgelerinde öngörülen toplam sabit yatırım tutarının ise 31,9 milyar TL'si I. Bölgede, 15,6 milyar TL'si II. Bölgede, 10 milyar TL'si III. Bölgede, 12,3 milyar TL'si IV. Bölgede, 5,5 milyar TL'si V. Bölgede, 7,3 milyar TL'si VI. Bölgede ve 1,6 milyar TL'si ise Muhtelif Bölgelerdedir.

Ocak-Ekim Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Yüzde Dağılımı

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I. Bölge	%33	%29	%32	%20	%50	%38
II.Bölge	%20	%20	%16	%15	%18	%18
III.Bölge	%15	%16	%14	%20	%7	%12
IV.Bölge	%11	%13	%16	%8	%12	%15
V.Bölge	%10	%13	%11	%5	%6	%6
VI.Bölge	%11	%9	%11	%2	%2	%9
Muhtelif Bölgeler*	%0,3	%0,4	%0,3	%30	%5	%2
Toplam	%100	%100	%100	%100	%100	%100

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

2.3. Ocak-Ekim Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı

2017 yılı Ocak-Ekim döneminde düzenlenen 6.266 adet belgenin 4.624 adedi komple yeni yatırım, 1.232 adedi tevsi, 410 adedi de diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır. Ocak-Ekim döneminde yatırım teşvik belgelerinde öngörülen 84 milyar TL'lik toplam sabit yatırım tutarının 57,7 milyar TL'si komple yeni yatırım, 19,5 milyar TL'si tevsi ve 6,9 milyar TL'si ise diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır.

	Komple Yeni Yatırım		Tevsi		Diğer*		Toplam	
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)
2015	2.488	63.878	777	13.331	300	4.013	3.565	81.222
2016	3.117	47.333	758	32.636	277	7.434	4.152	87.402
2017	4.624	57.683	1.232	19.516	410	6.938	6.266	84.137

* Modernizasyon, Entegrasyon ve Ürün çeşitlendirme yatırımları

2.4. Ocak-Ekim Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı

Ocak-Ekim döneminde verilen yatırım teşvik belgelerinde öngörülen 84 milyar TL'lik toplam sabit yatırım tutarının 24,2 milyar TL'si Enerji sektöründe, 25,7 milyar TL'si Hizmetler sektöründe, 32,3 milyar TL'si İmalat sektöründe ve 2 milyar TL'si ise Madencilik sektöründedir.

	Enerji			Hizmetler			İmalat			Madencilik		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2015	596	32.948	2.952	1.225	27.648	54.801	1.637	17.559	51.642	107	3.066	1.935
2016	1.525	22.139	4.066	1.014	40.791	55.624	1.526	20.757	51.772	87	3.715	2.321
2017	2.078	24.200	4.378	1.537	25.660	83.765	2.495	32.272	84.392	156	2.005	3.613

2.5. Ocak-Ekim Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Belge Türlerine Göre Dağılımı

Ocak-Ekim döneminde düzenlenen 6.266 adet yatırım teşvik belgesinin 3.069 adedi Bölgesel, 3.183 adedi Genel, 5 adedi Büyük Ölçekli ve 9 adedi Stratejik mahiyete sahiptir. Yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 84 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 44,6 milyar TL'si Bölgesel, 31,3 milyar TL'si Genel, 1,9 milyar TL'si Büyük Ölçekli ve 6,3 milyar TL'si stratejik mahiyetteki yatırımlara aittir.

	BÖLGESEL			BÜYÜK ÖLÇEKLİ			GENEL			STRATEJİK YATIRIMLAR		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2015	1.824	20.641	82.939	13	26.444	3.443	1.719	20.698	24.092	9	13.439	856
2016	1.600	40.625	80.925	7	4.595	7.216	2.542	38.722	24.542	3	3.459	1.100
2017	3.069	44.629	147.824	5	1.924	1.297	3.183	31.281	25.084	9	6.303	1.943

3. 2012/3305 Sayılı Karar Dönemindeki Birikimli Gelişmeler (20.06.2012 – Ekim 2017)

3.1. Yatırım Teşvik Belgelerinin Karşılaştırması

20 Haziran 2012 tarihinden Ekim 2017 sonuna kadar 26.694 adet Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiştir. Düzenlenen Yatırım Teşvik Belgelerinin 25.342 adedi yerli firmalar, 1.352 adedi de yabancı sermayeli firmalar tarafından alınmıştır. Bu dönemde yerli firmalara düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 367,9 milyar TL olurken, yabancı sermayeli firmalara düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı ise 117,9 milyar TL'dir.

	Yabancı Sermaye	Yerli Sermaye	Toplam
Belge Adedi	1.352	25.342	26.694
Sabit Yatırım (milyon TL)	117.932	367.867	485.799
İstihdam	84.579	809.046	893.625

3.2. Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgesel Bazda Karşılaştırması

Bu dönemde düzenlenen Yatırım Teşvik Belgesi adedinde I. Bölge %33, II. Bölge %18, III. Bölge %15, IV. Bölge %12, V. Bölge %11, VI. Bölge %11 ve Muhtelif Bölgeler %0,4 pay almıştır. Öngörülen sabit yatırım tutarı dikkate alındığında ise I. Bölgenin payının %39, II. Bölgenin payının %17, III. Bölgenin payının %13, IV. Bölgenin payının %10, V. Bölgenin payının %6, VI. Bölgenin payının %5 ve Muhtelif Bölgelerin payının %10 olduğu görülmektedir.

	I. Bölge	II. Bölge	III. Bölge	IV. Bölge	V. Bölge	VI. Bölge	Muhtelif Bölgeler*	Toplam
Belge Adedi	8.893	4.716	3.942	3.309	2.808	2.930	96	26.694
Sabit Yatırım (Milyon TL)	188.190	82.796	64.443	49.756	29.872	22.714	48.028	485.799
İstihdam	346.203	130.484	98.957	79.549	82.698	151.661	4.073	893.625

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

20 Haziran 2012 –Ekim 2017 Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Yüzde Dağılımı

	I. Bölge	II. Bölge	III. Bölge	IV. Bölge	V. Bölge	VI. Bölge	Muhtelif Bölgeler*	Toplam
%Belge Adedi	%33	%18	%15	%12	%11	%11	%0,4	%100
%Sabit Yatırım (Milyon TL)	%39	%17	%13	%10	%6	%5	%10	%100
%İstihdam	%39	%15	%11	%9	%9	%17	%0,5	%100

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

3.3. Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması

20 Haziran 2012 tarihinden Ekim 2017 sonuna kadar düzenlenen 26.694 adet teşvik belgesinin 18.070 adedi Komple Yeni Yatırım, 6.394 adedi Tevsi ve 2.230 adedi Modernizasyon, Entegrasyon vb. diğer mahiyetteki yatırımlara aittir. Bu dönemde öngörülen 485,8 milyar TL'lik toplam sabit yatırım tutarının 323,1 milyar TL'si Komple Yeni Yatırım, 121,6 milyar TL'si ise Tevsi Yatırım'dır.

	Komple Yeni Yatırım	Tevsi	Diğer	Toplam
Belge Adedi	18.070	6.394	2.230	26.694
Sabit Yatırım (milyon TL)	323.094	121.565	41.141	485.799
İstihdam	674.909	184.687	34.029	893.625

3.4. Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması

20 Haziran 2012 tarihinden Ekim 2017 sonuna kadar düzenlenen 26.694 adet yatırım teşvik belgesinin 13.664 adedi Bölgesel, 80 adedi Büyük Ölçekli, 12.912 adedi Genel ve 38 adedi ise Stratejik mahiyete sahiptir. Yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 485,8 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 216,7 milyar TL'si Bölgesel, 58,4 milyar TL'si Büyük Ölçekli, 164,5 milyar TL'si Genel iken 46,2 milyar TL'si Stratejik mahiyetteki yatırımlara aittir.

	Bölgesel	Büyük Ölçekli	Genel	Stratejik	Toplam
Belge Adedi	13.664	80	12.912	38	26.694
Sabit Yatırım (milyon TL)	216.710	58.410	164.501	46.179	485.799
İstihdam	685.580	22.972	176.339	8.734	893.625

3.5. Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı

20 Haziran 2012 tarihinden Ekim 2017 sonuna kadar düzenlenen yatırım teşvik belgelerinde öngörülen 485,8 milyar TL'lik toplam sabit yatırım tutarının 131,1 milyar TL'si Enerji, 159,3 milyar TL'si Hizmetler, 173,6 milyar TL'si İmalat, 21,8 milyar TL'si Madencilik sektörlerindedir.

SEKTÖRLER	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
Enerji	5.302	131.148	21.227
Hizmetler	7.460	159.275	399.278
İmalat	12.967	173.570	446.128
Madencilik	965	21.805	26.992
TOPLAM	26.694	485.799	874.577

(*) Bu bültende sunulan tüm değerler güncel verilerden derlenmiştir.